

samme. Men endvidere har jeg foreslaaet, at der indenfor Hypotekbanken oprettes en Tiendeafdeling, som skal være behjælpelig ved Tiendens Afløsning. Ærede Medlemmer ville fra Forhandlingen om Tiendeafløsningen erindre, at man da havde forskellige Projekter oppe, for at Afløsningen ikke skulde blive saa dyr for Statskassen. Blandt andet var der jo Plan fremme om, at der skulde optages et stort samlet Statslaan, der paa en Gang skulde afløse alle Tiender, et Statslaan, der vilde komme til at andrage ca. 150 Mill. Kr. Desuden bestemtes i Tiendeloven, at man har Ret til at konvertere Tiendeobligationerne, naar de ere udstedte, fra 4 pCt. til $3\frac{1}{2}$ pCt., og at Gevinsten derved skal tilfalde Statskassen. Der er altsaa Udsigt til, at der kan ske en af de store samlede Konverteringer i Henhold til Tiendeloven. Jeg tror, at der er Enighed om, at det at optage et stort samlet Statslaan paa 150 Mill. Kr. til Tiendens Afløsning vil være et meget voveligt Skridt. For det første vil det være at forøge vor Statsgæld meget betydeligt. Vi vilde derved komme op paa en direkte Statsgæld af 400 Mill. Kr. Og desuden kunne vi sige os selv, at det at tilføre vort Pengemarked en saadan Masse fremmede Penge paa en Gang vil være at give et Bølgebjerg med efterfølgende Bølgedal af et Omfang, som man neppe har set herhjemme. Ogsaa en stor samlet Konvertering kunde have sine Ulemper, og derfor har jeg indrettet en Afdeling for Tiendeobligationer her i Hypotekbanken. Tanken hermed er den, at der skal kunne udstedes Hypotekbankobligationer, som ere funderede ved Tiendeobligationer, og at man altsaa i Hypotekbanken skal være i Stand til at gøre Indkøb af Tiendeobligationer. Formaalet er for det første det, at hvis det viser sig, at Tiendeobligationerne, der jo antagelig komme frem i meget stor Mængde i Løbet af meget kort Tid — thi det er jo ordnet saaledes, at Tiendeafløsningen skal foregaa i Løbet af meget kort Tid, den skulde egentlig helst ske omtrent samtidig for hele Landet — hvis det skulde vise sig, at denne Mængde Tiendeobligationer virkede uheldigt paa Pengemarkedet, hvilket jo meget let kunde ske, da de kunde komme paa et Tidspunkt, da Pengemarkedet var uheldigt situeret til at tage en saadan Mængde Obligationer, saa skulde Hypotekbanken være til Rede og til Hjælp og ved at optage et Laan i Frankrig gøre det muligt at skabe nogen Afsætning for disse Tiendeobligationer, saa at de ikke kom til at

ligge og trykke Kreditforenings- og andre Obligationer, der gik deres regelmæssige Gang ved Siden af Tiendeobligationerne. Og for det andet skulde denne Tiendeafdeling have til Hensigt at indkassere nogen Gevinst for Statskassen. Der er ikke Tvivl om, at med den Adgang til det franske Pengemarked, som Hypotekbanken faar, vil det i Almindelighed være en god Forretning at kunne tage disse $3\frac{1}{2}$ pCts Penge fra Paris og købe 4 pCts Tiendeobligationer for dem herhjemme. Der er da truffet den Bestemmelse, at Overskuddet af denne Afdeling skal overgaa til Statskassen, naar Tiendeafløsningerne ere sluttede. Man haaber derigennem at kunne skaffe nogen Gevinst for Statskassen, saa at Tiendeafløsningen bliver billigere.

Endelig er der indrettet en tredje Afdeling ved Hypotekbanken, nemlig for de Obligationer, der ere garanterede af Statslaanefonden eller Statskassen. Anledningen til, at denne Afdeling agtes oprettet, er, at den sidste Landarbejderlov, som det vil være i ærede Medlemmers Erindring, bestemte, at de 3 Mill. Kr., der skulde udlaanes til Tilvejebringelse af Huse med Jord for Landarbejdere, skulde fremskaffes saaledes, at 1,2 Mill. Kr. udlaanetes af Statslaanefonden, medens de 1,8 Mill. Kr. vel foreløbig skulde betaales af Statskassen, men med Adgang til senere at benytte Husmandskreditforeningerne som Mellemed. Der har nu ikke været stor Tilfredshed med denne Ordning. Husmandskreditforeningerne ere kede af den, og for Statskassen vil det blive ret besværligt og omstændeligt; derfor er det meget rimeligt, naar vi faa en Hypotekbank som denne, at de paagældende Obligationer omsættes gennem den. Det er det, der skal ske gennem den nysnævnte tredje Afdeling.

Jeg skal nu til Slut anbefale dette Lovforslag til det høje Tings Velvillie. Det er nu adskillige Aar siden, Staten paatog sig Rentegaranti for Husmandskreditforeningernes Obligationer. Ingen drømte den Gang om, at denne Garanti skulde komme til at tage det Omfang, den har faaet, ingen drømte vel heller om, at den skulde faa saa stor Betydning, som den har faaet. I Dag staa de rentegaranterede Husmandskreditforeningsobligationer 6 à 7 pCt. højere end de tilsvarende Obligationer for andre Kreditforeninger. Hvis man vil regne ud, hvad der i de Aar, Husmandskreditforeningerne have eksisteret, er vundet for Laantagerne ved denne Rentegaranti, vil man finde, at det beløber